

Kaavoituksen ja rakentamisen lupien sujuvoittaminen -työryhmä

Aika	Ti 12.1.2016 klo 13.00–15.00
Paikka	Ympäristöministeriö, a144/Norppa
Osallistujat	Vatilo Matti Irjala Antti Laitio Matti Kerkkänen Anu Normo Pekka Aho Hanna Aho Johanna Hurmeranta Ulla Kärkkäinen Anu Pasuri Tiina Penttinen Leena Räisänen Matti Berg Harry Jylhä Sanna Neva Maija Pietarinen Aino Saarela Mirkka Huomo Katja

ASIALISTA

1 Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 13.00.

2 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistioon lisättiin kysymys siitä, miten lainvastaisten kaavojen hyväksyminen voidaan estää, jos Ely-keskuksilta viedään valitusoikeus. Muistio hyväksyttiin lisäyksen jälkeen.

3 Yleiskaavan käyttö rakennusluvan perusteena ja hajarakentamisen helpottaminen

Pidettiin aiheesta alustus. Alustuksessa esiteltiin vaihtoehto 3, joka on laadittu työryhmän ensimmäisessä kokouksessa esiteltyjen vaihtoehtojen 1 ja 2 pohjalta niitä yhdistellen.

Vaihtoehdossa 3 säilytettäisiin suunnittelutarvealueet, mutta kehitettäisiin niihin liittyviä lupaedellytyksiä nykyistä selkeämmiksi.

Keskusteltiin vaihtoehdosta 3 yleisesti alustuksen pohjalta. Keskustelussa esitettiin osittain erisuuntaisia näkemyksiä.

Osa työryhmästä toi esille huolta siitä, lyhentyvätkö prosessit ja helpottuuko rakentaminen tosiasiallisesti vai ovatko ehdotetut muutokset vain näennäisiä. Mitkä ovat ehdotettujen muutosten vaikutukset? Säilyvätkö ongelmat ennallaan ehdotetuista muutoksista huolimatta? Ehdotettuja muutoksia pidettiin myös osittain vaikeaselkoisina ja niiden pelättiin lisäävän byrokratiaa. Huomautettiin myös, että jos lakiin lisätään uusia säännöksiä, lisäykset on perusteltava hyvin.

Toisaalta osa työryhmästä näki vaihtoehdossa 3 paljon hyvääkin ja piti sitä parhaana esitetyistä vaihtoehdoista. Todettiin myös, että jos aletaan tehdä paljon isompia muutoksia, pitäisi koko kaavajärjestelmä muuttua. Koko kaavajärjestelmän muuttaminen ei kuitenkaan ole näin lyhyessä ajassa mahdollista, vaan kaavajärjestelmän uudistus tulee ajankohtaiseksi myöhemmin. Nyt on keskityttävä hallitusohjelman kirjausten toteuttamiseen.

Lisäksi todettiin, että ehdotetut muutokset laajentaisivat merkittävästi yleiskaavan käyttöä, ja suoraan rakentamista ohjaavat yleiskaavat voisivat tuoda myös joitain ongelmia. Tässä yhteydessä kuitenkin huomautettiin, että hallitusohjelmaan on nimenomaan kirjattu, että rakentamismahdollisuuksia haja-asutusalueilla lisätään muun muassa siten, että yleiskaava voisi nykyistä laajemmin toimia rakentamisen perusteena.

Keskusteltiin myös vaihtoehtoon 3 sisältyvästä alueellisesta suunnittelutarveratkaisusta. Osa työryhmästä piti alueellista suunnittelutarveratkaisua kannatettavana, osa taas pohti sen tarpeellisuutta.

Keskusteltiin vaihtoehdosta 3 pykälä kerrallaan.

MRL 36 § (Yleiskaavan laatimistarve)

Ehdotetun muutoksen tarpeellisuudesta esitettiin erisuuntaisia näkemyksiä.

Toisaalta todettiin, että pykälään ehdotettu lisäys selkeyttäisi, vaikka se ei olekaan välttämätön. Yleiskaava on keskeisin yhteen sovittava kaavamuoto, ja ehdotetusta lisäyksestä saataisiin selkänöjää siihen, miksi yleiskaavoitusta tulisi edistää. Lisäys ohjaisi sitä, että yhdyskuntarakennetta mietitään vähän tarkemmin, joten se voisi olla askel parempaan.

Toisaalta todettiin, että hallitusohjelman kirjaukset eivät koske MRL 36 §:ää, joten pykälään ei tulisi koskea. Kunnan harkinnassa pitäisi olla, milloin yleiskaavan laatiminen on tarpeen.

MRL 44 § (Yleiskaavan käyttö rakennusluvan perusteena)

Ehdotetun muutoksen tarpeellisuudesta esitettiin erisuuntaisia näkemyksiä. Muutosta pidettiin toisaalta tarpeellisena ja toisaalta kysyttiin, mitä tapahtuisi, jos koko pykälää kumottaisiin.

Kysyttiin myös ehdotetun muutoksen suhteesta olemassa oleviin kyläkaavoihin. Korvaisivatko uudenlaiset rakennusluvan perusteena olevat yleiskaavat vanhat kyläkaavat? Olisiko uudenlainen rakennusluvan perusteena oleva yleiskaava erilainen kuin nykyinen MRL 44 §:n mukainen kyläkaava?

Pohdittiin, että uudenlainen rakennusluvan perusteena oleva yleiskaava voisi olla samantapainen kuin nykyisin, mutta siitä voitaisiin tehdä yleispiirteisempi, jotta rakennuslupamenettelyn yhteyteen jäisi enemmän harkintaa. Kyseessä olisi iso joustavoittamisyritys.

Keskusteltiin myös siitä, onko lisäys, jonka mukaan määräys ei voi koskea aluetta, jolla maankäytön ohjaustarve edellyttää asemaakaavan laatimista, tarpeeksi selvä vai pitäisikö sitä tarkentaa. Onko selvää, milloin maankäytön ohjaustarve edellyttää asemakaavan laatimista?

MRL 73 § (Ranta-alueiden loma-asutusta koskevan yleis- ja asemakaavan erityiset sisältövaatimukset)

Huomautettiin, että ranta-alueiden loma-asutusta koskevan yleis- ja asemakaavan erityisiin sisältövaatimuksiin toivottaisiin konkreettista isompaa remonttia.

MRL 137 § (Rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella)

1 momentti

Keskusteltiin 1 momentin 1–3 kohtaan tehdyistä muutosehdotuksista.

Etenkin 1 momentin 1 kohtaa pidettiin herkkänä kohtana, jonka muuttaminen on haastavaa. Pohdittiin, mitä käytännössä seuraisi siitä, jos alueidenkäyttö kytkettäisiin ehdotetun muutoksen mukaisesti vain yleiskaavaan. Todettiin, että ehdotetun muutoksen tarkoituksena on antaa mahdollisuus siihen, että yleiskaava voi toteuttaa suunnitelmallisuuden. Asemakaava ei ole aina väline, vaan väline voi olla yleiskaavakin.

Kysyttiin myös, onko 1 momentin 2 kohtaan ehdotettu listaus tyhjentävä ja miten listaukseen on päädytty. Todettiin, että listausta on mietitty siten, että on lähdetty purkamaan haitallista yhdyskuntarakennetta. Listausta koskee vain suunnittelutarvealueita.

Lisäksi keskusteltiin siitä, onko 1 momentin 3 kohtaan tarvetta lisätä maininta viherrakenteesta vai ei. Asiasta esitettiin erisuuntaisia näkemyksiä.

2 momentti

Maatilaan kuuluvan maa- ja metsätalouden harjoittamista varten tarpeellisen rakennuksen lisäämistä 2 momenttiin pidettiin kannatettavana.

3 momentti

Alueellisesta suunnittelutarveratkaisusta keskusteltiin lyhyesti jo vaihtoehtoa 3 koskevassa yleiskeskustelussa. Tässä kohtaa todettiin, että sanat ”kunnan laatiman suunnitelman perusteella” jätetään ehdotetusta muutoksesta pois. Keskusteltiin myös siitä, viekö 4 momentin ”merkittävää rakentamista” pohjan ehdotetulta muutokselta. Todettiin, että erilliselle 137 a §:lle on tarvetta.

4 Metsämaa kaavoituksessa

Todettiin, että työryhmän asettamispäätöksen mukaan ”valmistelun yhteydessä selvitetään lisäksi mm. puiden kaatamista yleiskaava-alueella rajoittavan toimenpiderajoituksen soveltamiseen liittyviä ongelmia ja niiden ratkaisemista”.

Pidettiin alustus ympäristöministeriössä käynnissä olevasta Metsämaa kaavoituksessa -hankkeesta (ns. MEKA-hanke).

Keskusteltiin aiheesta alustuksen pohjalta. Keskustelussa aiheesta esitettiin jossain määrin erisuuntaisia näkemyksiä.

Toisaalta esitettiin, että metsämaan kaavoitukseen liittyvät ongelmat ovat todellisia. Ongelmallisina pidettiin etenkin suojelumerkintöjä ja maisematyölupaa, joiden katsottiin rajoittavan liikaa metsätaloudenharjoittajan ja maanomistajan toimintaa. Tämän vuoksi ehdotettiin, että kaavamääräyksiä tulisi selkeyttää ja lakia muuttaa siten, että maisematyölupaa ei tarvita silloin, kun metsälakia sovelletaan.

Toisaalta esitettiin, että vaikka metsämaata koskevassa kaavoituksessa on jotain kehittämisen varaa, tarvetta suurille muutoksille ei kuitenkaan ole.

Lopuksi huomautettiin myös, että alustuksessa oli kyse siitä, mitä terveisiä MEKA-hankkeesta on tällä hetkellä kerrottavana. Selventävää tausta-aineistoa on tulossa lisää.

5 Muut asiat

Keskusteltiin lyhyesti 27.1.2016 pidettävästä sidosryhmätilaisuudesta. Todettiin, että ennakkomateriaali lähetetään noin viikkoa aikaisemmin.

Keskusteltiin myös siitä, onko pienempiä sidosryhmätilaisuuksia jo pidetty ja onko niitä tulossa. Todettiin, että joitain tällaisia tilaisuuksia on jo pidetty, ja mahdollisista tulevista tilaisuuksista on tarkoitus keskustella ympäristöministeriön ensi viikon sisäisessä palaverissa. Tällöin pohditaan myös työryhmän tulevien kokousten sisältöjä.

6 Seuraava kokous

Työryhmän seuraava kokous pidetään 9.2.2016 klo 13.00–15.00.

7 Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 15.00.